

liter geňa's wooden & bronze brains club band solo presents

Dramatizované
k o n v e r z á c i e
v čer venom
Prelúdiom č.2

Ağda Bavi Pain

edícia

BC

1999

*"Ser Gay: ...keď som niečo dojebal,
zvalte to na počítač."*

Aladár Hrča: PČ

Komedianti prichádzajú na scénu. Opona padá. Ťažká, hrubá opona rovnako ťažkopádny padom. Odtiaľ sa všetko za ňou - za oponou v texte a za oponou na pódiu - môže odohrávať len v rovine príjemných tušení.

Salto mortale

Po posteli skáče biela vreckovka, odráža sa chvostom od spružín železného lôžka a stvára pri tom neuveriteľné kúsky. Namiesto hlavy má uzol. Váľa mlynské kolesá, krúti saltá a vydáva pri tom neartikulované, piskľavé zvuky. Vedú ju ruky klačiaceho človeka. Elá hop! Pri svojom vrcholnom čísle, štvoritom salte s piruetou, sa šatka uzol rozpustí, ľudský prst pichne do vzduchu naprázdno, a šatka poľnohá padá na zem. Človek mŕtvolu vreckovky zdvihne, vysiaka sa do nej. Zaviazne si ňou oči a bleskovo si na znak ľahne do prostrednej postele, kým sa úplne nezotmie.

Hlas ľudu

-Jožo?

-No?

-No ahoj!

-No čau!

-No čáu!

-No serus!

-Dávno som ťa nepočula!

-Ani ja teba.

-Kokotsky tu počuť, ale nevaď. Telefón kebų mi tu zvonil, vôbec nepočuť.

-Tak lebo ho treba nastaviť ná.. vyššiu hlasitosť.

-Nie kvôli tomú.. V obývačke vôbec mi nezvoní.

-Trebá ho nastaviť na vyššiu hlasitosť.

-Už je úplne na úplne na maximum, si predstav, a vôbec to nepočuť.

-Zaujímavé.

-Zaujímavé. Zbral si si veci do práce..

5

-Hm. Zobral.
-Hmm, pekne vyzeraťme. Odišiel si bez pozdravu, pekne vyzeraťme.
-Spala si ožratá.
-Ahá, no šak jasné. Ponožky smrdiace mi tu vŕtčajú zo skrine..
-Aha.
-Tu sa na mňa usmievajú..
-Môžeš si k nim čuchnúť, voňajú, zlatá moja.
-No jasné, normálne mi tu.. No kedy prídeš?
-Hm. Nikdy.
-Poď už domov, Jožo.
-Kdeže, zlatá moja.
-Póď.
-Ne.
-Prečo ne?
-Už to nemienim ďalej trpieť.
-Nemôžem bez teba byť!
-Ehm, ani ja bez teba, no ale to na veci nič nemení.
-Póď, zlato.
-V žiadnom prípade.
-Prečo?
-Hovorím, už to nemienim ďalej trpieť.
-Ani ja ďalej nemôžem teba trpieť.
-Mhm.
-Póď.
-Nie, nie.
-Nie, teraz vážne rozprávam: Teraz vážne rozprávam.
-Aj ja vážne rozprávam.
-No. A ty prečo nie?
-Mám prácu.
-Akú?
-Cvičím.
-A keď docvičíš?
-Mám ďalšiu prácu.
-Strašne ťa prosím, prídi.
-Hm.

6

Brieždenie

Vlhká a studená miestnosť sa zapozerala do seba. Stiahlo ju to, verne vypučaná z mäkkučkej tmy, stiahlo so sebou a do seba, do páchnúcich tmavozelených hĺbok. K stenám jej kútov sa dôverne tisne ticho. Dýchajú spolu. Kto vkročí do tejto izby, ozelenie, kto sa stane touto izbou. V nepresne načasovanej chvíli, rôzne dlhšej a kratšej, po ktorej sa s rovnakou presnosťou a trvaním opäť na čas začervená. Z jej mŕtveho medzibunkového priestoru, sterilizovaného v náleve horkej mazľavej povolnosti, vŕteká, ako z vlastného, krv. Okrúca sa mrežovitým lešením modelu a vyráža na povrch, rumení škáry nepostihnuteľnou premenou, voľnou a predsa náhlou, bez prechodných štádií palety svetla, zrazu je červená, a zeleň už iba blábolom, teóriou, tesne minutou budúcnosťou. Frontálne oteplenie zákazu.

Nie tak celkom vizita (DE)LEGÁCIA

-Do piče skurvene, ani utiecť sa nedá!

Do tmavej izby, chabo osvetlenej červenou žiarovkou, vojde muž. Uši má obviazané sterilným obvazom. Na sebe modrý župan, ponášajúci sa skôr na pracovný plášť, pod ním pásikavé, do priehľadna predraté pyžamo, na nohách cigánky. V izbe sú tri postele.

-Ani skočiť z okna! A na nižšie oddelenie vás nepustia. Aj tak tam majú asi okná zamrežované,- rozmýšľa nahlas so sklonenou hlavou a rukami prekríženými za chrbtom. Nevšímavo prechádza k oknu. Pri prostrednej posteli sa pristaví.

-Vy ste tu nový,- skonštatuje.

Mladík s previazanými očami a úsmevom pod nimi prikývne.

-Vy by ste chceli utiecť do piči skurvene?- pokúsi sa o vtip.

Muž si ho nevšíma, pozerá cez okno. Nakláňa sa z boka na bok, stavia na špičky, vykrúca krk a sonduje svet za sklom.

-To na obrázku alebo takto cez okno to vyzera celkom pekne,- povie po chvíli a posadí sa do rohu obloka, -ale na dotyk, na vlastnej koži, v bezprostrednom kontakte to nie je bohviečo.

Otočí sa na mladého.

7

-Ale vám asi niečo hovoriť.

-Ja nie som slepý. To len tu ma takto zaviazali.

-Čože?

-Že nie som slepý.

Muž sa postaví a podíde k lôžku. Na ľavom uchu si nadvihne bandáž.

-Čo?

-Že nie som slepý!- Mladík sa zamrví.

-Hej?- narovná sa chlap. -A viete, že ani ja nie som hluchý?

-Nevšímol som si.

-To len tu ma tak obviazali.

Sadá si opäť na oblok. Vzdychne a pokrúti hlavou. Hľadá von oknom; nemôže vidieť zdravotnú sestru ani ošetrovateľa, ktorí sa z ničoho nič objavili a teraz stoja bez slova vo dverách.

-No ale už aj dole z toho okna!- zahrní sestra. -Lahnite si, bo vám takú infúziu dám, že vám zle bude!

Muž je v okamihu pod tenkou prikrývkou, iba jeho pokrčený modrý župan spod nej trčí ako vylievajúci sa vodopád. Sestrička ráznym krokom svojich svalnatých stehien pricupitá k nováčikovi.

-Vy ste,- nahmatá cedulku na pacientovom pravom zápätí. -Tri osem dvanásť,- prečíta.

-Asi,- usmeje sa mladý.

-Ako sa cítite ?

-Dobre,- pokrčí plecóm. Ale vzápätí sa poopraví: -Normálne.

-Ehm.- Sestrička dlaňami vyrovnáva jeho paplón.

Nahluchlý pacient jej zatiaľ s anjelskou tvárou masíruje zadnicu. Netvári sa o nič vinovatejšie, keď ho po minútke sestra zahriakne.

-No ale to by už snáď stačilo! Plieskať po riti sa môžete sám na záchode!

Chlap sa nakloní k mladíkovej posteli.

-Ľapnite si aj vy. Dobre vám urobí,- žmurkne.

Slepúch sa usmieva a slastne si pri tom pohmkáva: hľadá dvojvršie ošetrovateľovho pozadia. Ten mu zatiaľ napráva vankúš. Keď skončí, bez slova prejde k hluchému.

8

-A páči sa vám u nás?- spýta sa sestrička nového pacienta.

-Ani neviem.

-Ukážte?- Posadí sa na posteľ a nadvihne mu obvaz na očiach. Obzerá sa v nich ako v zrkadle. -Vidíte ma?

Mladík prikývne. -A ešte ako!

-Pozrite sa hore? V poriadku.

Spustí obvaz a postaví sa. Usteliť tretiu, prázdnu posteľ.

-Sestrička, prosím vás,- ozve sa mladík, -kedy bude vizita?

Sestrička skladá šatstvo a veci osobnej potreby z tretej postele na jednu kopy. Na mladého ani nepozrie.

-Vizity nie sú. Doktor je na dovolenke,- zarapčí.

-Prosím vás,- nadvihne sa na posteli muž s previazanými ušami, -a kedy bude vizita? Odkedy som tu, nebola ešte ani jedna!

Sestra ani nepokrúti hlavou. Slepá, hluchá, nemá.

-Dnes? Bolo už načase! Sestrička, a ten nemý?- skúsi hluchý pacient po chvíli bez odpovede.

-Aký nemý?!- zvriskne sestra.

-Čo tu ležal so mnou.

-On už išiel domov!- zakričí, aby počul.

-Veď sa ešte nevrátil z operácie.

-On,- sestra sa nenechá zmiasť, -on leží na inom oddelení! Ak ho už nepustili. Práve mu nesiem jeho veci!

Berie veci do náručia. Zubná kefka jej vypadne na zem. Opatrne sa pre ňu sklóni a pichne ju medzi šatstvo. Hluchý chlap je už kludný:

-Škoda, bol mi celkom sympatický. Taký tichý človek,- dodá.

Sestrička si počká na ošetrovateľa a spoločne zmiznú v hustnúcej tme.

Prírastok

Hluchoslepé osadenstvo izby vedie medzi sebou zvučný, energický rozhovor. Zčasti kvôli neústupčivosti jednej a zčasti kvôli sluchovej indispozícii druhej jeho strany. Tak pol na pol. Chlapíkovi, opatrne prekračujúcemu prah a ohmatávajúcejmu zárubňu dverí, nevenuje pozornosť.

-Ja musím mať istotu! Či som tu alebo vonku.

9

Dovtedy kludný nebudem! Keby sme všetko toto tu poviažali,- rozčulje sa hluchý v posteli pod oknom, -tak sa nielen že spustíme dole, ale si môžeme otvoriť krám s posteľným prádlom!- Nadvihuje sa na posteli a nervózne drmoce rohom paplóna.

-Neviem; nie som tomu naklonený,- odvráti slepý tvár.

Hluchý sa neudrží.

-Keď vám jednu pripečiem, ta sa hneď nakloníte!

-Také veci som videl len vo filmoch,- snaží sa umiernené vzdorovať mládežník.

-Vý?!- vypleštil chlap okále. -S vašimi očami ste mohol vidieť leda tak piču! Čiernu a nepriedyšnú jak noc!

Spokojne sa hodí na vankúš.

-No vidíte,- slepý mládenec rozhodí rukami, -vų veci neviete riešiť normálnou cestou!

Hluchý sa opäť podoprie na posteli.

-Na riešenie tu mám lúštovku. Chcete?- Švacne mladíkovi po tvári stohom časopisov. -A normálnu cestu som videl jedine €-55-ku z Plzne do Nemcov!

Mladý slepec sa vųhrabáva spod kopy papiera.

-Človeče,- prská, -vų ste taký obstinačný nervózny, že keď zdochnete, tak sa určite obrátite na pušný prach!- zalichotí hluchému. -Prečo ste taký?! Nič som vám neurobil!

-To mám čakať až mi urobíte?

-Tak teraz si už naozaj môžete byť istý, že vám urobím!

-To som chcel počuť! Potrebujem mať istotu!

-A sme tam, kde sme boli,- vzdychne slepec.

-Tu.

-Kde sme nechceli byť.

Chlapík s flajstrom cez obe oči sa medzitým dostal od rámu dverí až k prvej, neobývanej posteli. Držiac sa jednou rukou jej kovovej konštrukcie lokalizuje svoju polohu, druhou rukou pritíska k hrudi osobné veci. Konečne vstúpi do debaty.

-A čo vų dvaja, čo vų sa tu tento!

-Já idem zajtra domov,- odpovie pohotovo hluchý.

-Mne povedia zajtra,- nenechá sa slepý.

-Čo?- opýta sa slepý novic.
-Keď idem domov,- dovysvetľuje mladík.
-Prečo tu máte červené svetlo?
-Vy ho vidíte?- Mladík opätovne preukáže svoj čiastočne otupený ostrovtip. -Vývolávam fotky.
-Kde? Veď tu nič není. Nie som slepý!
-Len tak; v duchu.
-Nesranduj so mnou, mladý, lebo ti jednu prdnem!
-Hovorili ste o červenom svetle?- zbystří sluch hluchý. Doteraz ich len počúval. -Ja také vidím, keď zažmúrim oči proti svetlu. To je ten plá-
tok mäsa na viečkach.
Nováčikovi s obviazaným pohľadom dochádza trpezlivosť.
-Nie som slepý!- Obzerá sa za seba von cez otvorené dvere.
-Ani ja,- ožije mládenček. -Tak potom prečo ste tu?
-A ty?
-Neviem.
-To chceš odo mňa počuť, prečo si tu? A to svetlo?
-Stav pohotovosti,- umúdra sa napokon mládež. -Operujú - v jednom kuse.
-To je teda kus,- obzerá si nový prichádzajúcu sestričku od piat po hlavu.
-Vy ste?- Sestrička nahmatá na pacientovom zápästí štítok.
-Tritisícosemstotrinásť,- odpovie nováčik namiesto štítka.
Sestra sa usmeje.
-Ej vy, matematik! Nech sa páči, toto je vaša posteľ.
-Naša?- zaškerí sa slepec.
-Ukážte veci,- nereaguje na jeho poznámku sestra. Berie mu z náruče haraburdy a ukladá mu ich na zem. -Tu ich budete mať, vedľa lôžka.
Novic sa usadí na posteľ, prihmkáva sestričke.
-Tak a teraz si ľahnite, musíte oddychovať.- Zvalí slepúcha na posteľ a prikryje ho. -To je pacient, vidíte?! Nie ako vy, špiný, tfuj!!- okríkne čušiacu dvojicu s rukami v bokoch a obrazne si odpluje. Zatvorí za sebou dvere.
Z prvého a jediného dotyku horkej sliny s podlahou v momente vyšľahnú iskry a plamene a štiplavý,

múlistý dym zababre vzduch. Postavami v miestnosti detonácia ani nehne. Musia sa ovládať, keď už raz pristúpili na túto nečistú hru. Slepec leží k svojim spolubývajúcim chrbtom.

-Kolkí ste tu? Nejakí nemí?- zamrmle.

-Ani jeden. Len my traja,- odvetí mladík.

-Vy dvaja a?

-Vy.

-Mňa do toho nepleť.- Slepec číslo 3813 zazíva. -A vlastne ani nemá význam, aby sme sa zoznamovali. Ja idem zajtra domov. Zamrví sa v posteli.

-Tak. A teraz spať!

Miestnosť sa na okamih uvoľní, zazelená. Opäť podráždene sčervenie.

Brrrrrr

-Šrác mi poradil, tak som si ho kúpil. Reku - mikrofón za desať babu - to musí hrať samo! Respektíve spievať. Dýk a doma ho zapojím a on - ticho! Ha! Móre, o takomto čase by som sa vonku na doske preháňal!- Slepý mladík na prostrednej posteli zasnene vlní perami. Jasne si spomína na svoj svet vonku, hlasitou reflexiou sa presviedča o jeho skutočnosti. Odvráti tvár k prázdnej posteli pri okne. -Kolkó je vlastne hodín?

Nik neodpovedá. Mladík sa vráti do východzej polohy a ešte vyššie sa posunie na lôžku.

-Teraz mám novú,- pokračuje, -s nádhernou farebnou fošnou a pérovaním jak mercédes. Absolut špica! Tú poslednú som zlámal jak som sa čuskal po zábradlí. Tý kokso, to bola šleha! Ale neudrel som pušky! Šilt dozadu, značkový ohoz, skejt na plece a ideš! Čaje len tak oči vonka!- Zanietene gestikuluje rukami. -Skočíš na pivec, zahuliš gres, hodíš reč. Tvoríš, robíš umenie! Skutočné umenie!- fanaticky vzývavo zalomí rukami. Otočí sa na postel pod oknom. -Ale jak tak na teba pozerám, ty piču vieš o umení!

-Nepozeraj - budem vedieť,- sotva počuteľne

zachrapčí slepec, potácavo sa vracajúci z obchôdzky.

-Nejak si zachrípol, hlucháň.

-Ti takého chluháňa trafím, že uvidíš, čo je jedným udom dnu a druhým von!- okríkne starší slepec mladšieho. Ukonane sa zvalí na najbližšiu posteľ od dverí.

-Prepáčte. Kto ste?- ospravedlní sa mladý a slepo pozerá obviazanou tvárou po izbe.

-Nieкто.

Mladý si na moment stiahne obvaz z jedného oka a premeria si oddychujúceho tiežslepca. -Kто?

-Nieкто.

-Nieкто ako nikto alebo nieкто ako vy?

-Nieкто.

-Dobre. Ak nie kto, tak potom čo?

-Drž už hubu, mladý, ja nemám na to uši!- ožije slepec a posadí sa na posteli chrbtom k spolubývajúcemu. -Debata s debom! Bistoš má doma pod vankúšom Frojda, Hajdegera alebo podobné džačky-sračky a teraz sa tu ide na mňa vŕtahať, geco! Mne ty nemôžeš byť rovný - krivák jak paragraf, graf parų!- Nahlas si brble pre seba.

-A namiesto záložky konopný list! Hare, hare ráma, hare hare, kocúr sa mi háre na áre!

-V živote som to nečítal,- sucho sa ohradí mladík.

-To je tvoja vec; ale vieš o čo ide. Ľudia vašej kategórie, drvivá väčšina mladých, máte podobných rozpitvávaných samozrejmostí plné hlavy, plné ústa, žalúdky a potom aj gate.

-Ale vy toho musíte mať doma zrejme plné police, keď k tomu pocítujete taký prirodzený odpor, čo?

Starší slepec sa na chvíľu odmlčí.

-Máš pravdu. Ale to ti hovorím len preto, aby som ukázal, že viem priznať aj sebe nie veľmi príjemné skutočnosti. Ináč by som ti povedal: sklapni!

-Áá, tak to ste vy?!- rozpamätá sa mladý. -Konečne som vás spoznal!

-Presne tak - to som ja.- Napije sa z pohára vedľa postele. Pretrie si čelo. -Fuj. Normálne som sa

13

spotil pri tom sraní.

-Ako ste sa sem dostali?

-Trafil som.

-Ja myslím, ako ste sa vôbec dostali sem, medzi nás?

-Ja viem? Poslali ma. Domovníka som robil. Možno som bol naozaj prepracovaný, všetkým som nadával do hlúpych mečiarov a aj doma som len na každého ziapal. A flákal som sa.- S námahou vykrúti ponad plece tvár smerom k mladému. -Vyšetрили ma a zistili, že to kvôli očiám. Ja neviem.

-Ani ja som predtým nemal problémy s očami. To si podľa mňa len vymysleli - chceli sa ma zbaviť.

-Daj pokoj, prosím ťa: kto by sa ťa mal zbavovať?!- Vyloží si ľavú nohu na posteľ. -Si predsa slobodný človek a ak nikomu privedmi neškodíš, nechaj ťa tak. Myslíš si, že ľudia nemajú dost svojich problémov; nemajú čo robiť, len tebe škodiť ?!

-To kvôli tej zbitej tretiačke.

-Ále!

-No čo, ak to prežijem, dúfam, že dostanem aspoň modrú knižku.

-Nie je umenie prežiť, ale prezomieť! A treba je sa pobiť aj za rodinu. Aj keď nie vždy. A najlepšie nikdy. Ja som modrú vyfasoval, keď som mal dvadsaťtri, päť rokov som zo seba musel robiť debila. Teraz začínam poškufovať po invalidnom dôchodku.- Pacientom č.3813 mimovoľne strasie. - Zzzz. Zima. Boha, tu je prievan ako v nebi!

Skočí pod šuchotavý paplón a prikryje sa až po nos.

-Vidím anjela,- otvorí ústa č.3812.

-Už len to by nám chýbalo,- zahučí pod prikrývkou starší slepec. Radšej ani nevykukne spod obväzu. Posadí sa na posteli a prejde si dlaňami po hydrofilnom obväze, aby ešte tuhšie priliehal k očiám. Oslepený bandážou sa pozrie smerom k myšlieným dverám. Pretrie si slepé očné jamky.

Do sčervenaleho napätia v miestnosti vojde sestra.

-Vediem vám spoločnosť,- prehodí v dobrej nálade.

-Preboha, len nie prvotnopospolnú!- zarazí sa slepý starešina.

Do tejto čoraz podivnejšej, nezmyselnej hry vstupuje nový pacient. -Tu bude vaše miesto,- prihovára sa sestra novému pacientovi so šatkou na ústach. Spolu s ošetrovateľom ho privedú k posteli pri okne a usadia ho.

-Dobrý deň!- pozdraví sa slušne mladík. -Ale tá posteľ je obsadená,- nesmelo doloží.

Pacient prikývne. Pokrčí plecami.

-To sa nevie ani pozdraviť?- ožije starší slepý.

-Je nemý,- ospravedlní sa za pacienta sestrička. -Nevidíte?

-To ste uhádli. Nepočujem!

-Tri osem štrnásť,- rozpráva zatiaľ sestra s nováčikom a lomcuje štítkom na jeho pravom zápästí, -to je vaše číslo, keby vás volali. Cítite sa? V poriadku? Dobre. Veci budete mať poruke, hneď vedľa lôžka.- Vytrhne pacientovi z objatia športovú tašku, naplnenú domovom. Položí ju vedľa postele. Chudákovke ruky, znalecky hodnotiace kvality jej pozadia, nechá blahosklonne v rozptýlení. Keď zozbiera zo zeme pozostalosť po predošlom pacientovi, zvrtnie sa na zdravotníckom, korkovom opätku a vykročí von z uličky medzi postelami; zabráni jej v tom však mladíková ruka, ktorá sa dosiaľ anonymne podieľala na hmatovej degustácii druhej polgule jej zadnice a nestihla sa v dostatočnom predstihu stiahnuť.

-Tak už aj vy?!-- ťapne mladíka po ruke. -To som si o vás teda nemyslela! Po riti sa plieskajte s čavargošmi, keď sa na kombojov hráte! Z neho si berte príklad!-- Dobne ukazovák do vzduchu pred nemého tvárou. -Nikto ho nikdy nepustí k slovu, a aký je kludný, nestvára čertoviny ako vy!

Nervózne prehodí pozostatky po hluchom do ošetrovateľovho náručia. Obráti sa naspäť k novému pacientovi. Vtisne ho do nepre-
zlečeného matraca a prikryje ho. -Pospite si. Nemáte veľa času na oddych.

-To bolo, čo? Počuli ste?-- šepoce mladík a nahýna sa cez uličku k posteli druhého slepca. -Skúste aj vy. Dobre vám urobí!

Slepec sa tajnostkársky usmeje, vyvesí ruku cez ľavý okraj postele a čaká na korisť. Keď zaregistruje

blízky pohyb, vystrie kľčovito ruku a nechtiac ňou zavadí o slabiny v ošetrovateľovom rozkroku. Zdravotník len s námahou potlačí ston. Otočí sa k slepcovi chrbtom a v predklone napráva mládencovu prikrývku. Slepcovu ruku, šmátrajúcu po okolí jeho análu, privrzne oboma stehnami.

-Ja by som vás zjedol, sestrička!- povie slepý, aby reč nestála, keď mu už raz v roznoží stojí jeho vzdúvajúci sa tupolev.

-Nehovorte,- zasmeje sa sestra od postele na opačnom konci miestnosti. Ponapráva nemému pacientovi vankúš.

-Ale vážne, keď budeme jesť, som hladný ako vlk!

-No?- pridá sa slepý puberták. Krúživými pohybmi hladí paplón nad svojím bruchom.

Aj nemý pokrčí úsmevom tvár, prikývne.

Sestrička sa otočí. -Zvlčeli ste. Nebojte sa, nebude to dlho trvať,- dodá bleskovo.

-Čo?- reaguje mladý.

-Pocit hladu?- háda starší.

-Vaše organizmy sa musia prečistiť. Kto by vás inak chcel? Operovať. Tam máte tabletky! Či chcete radšej infúziu?

-Nié,- zareagujú všetci spoločne. Nemý iba nespokojne vrtí hlavou.

-Ale grog by sekol,- postázuje sa slepý. Šúcha si dlane. -Je tu hrozná zima!

-Čo je s kuričom?- iniciuje rovnako postihnutý mládenec.

-Doktor Kurič je na dovolenke, už som vám to vravela.

-Ale. Ja som myslel. Kotolníka. Je mi neuveriteľná kosa!- Zakrúti sa do svojich dlhých, teplých ramien. Drkoce zubiskami.

Pod obväzom na nemého ústach to znie úplne rovnako.

Sestrička k mládencovi pristúpi.

-Ukážte,- chytí mu čelo. -No jasné, máte zimnicu. Je úplne normálne, že je vám zima.

-A ja ?- ozve sa starší slepec.

-Vý tiež,- pohotovo vyšetrí na diaľku aj jeho. -Ideme,- kývne ošetrovateľovi hlavou.

-A čo sa stalo s tým hluchým ujom, sestra!?- snaží sa ju zadržať mladík.

-S ktorým?

-Čo tu ležal so mnou na izbe.

-Jáj ten? Išiel domov,- povie le dabolo sestra. Prehrabne sa vo veciach v ošetrovateľovom náručí. -Nechcete niečo z jeho vecí? Nepotrebuje?

-On tu nechal veci?- urobí sa sprostým starší slepý.

-Zdalo sa mi, že v noci..- nedá si pokoj mladý.

-Vy ste tri osem dvanásť?- stroho ho preruší sestra. -Tak vy idete domov zajtra. No tak chcete alebo nie ?- stále drží ruku na obsahu ošetrovateľovho náručia.

-A ja kedy idem domov?- pokorne sa spýta slepý od dverí.

-Ako mohol ísť domov? Nahý?- nedá to mladému.

Nemý celý čas bezstarostne máva rukou. Zaháňa obavy.

-Ako som povedala,- odpovie sestra staršiemu slepcovi. Taktiež pokorne. Otočí sa späť k mladíkovi.

-A čo sa ja starám?!- dôjde jej trpezlivosť. -Mňa za to neplatia! Zaplatte mi a ja vám kludne aj brká vyhulím! - štekne.

V miestnosti stuhne ovzdušie. Dvoch slepcov reakcia zarazí, krúčia hlavami a starší dlho cmuká jazykom o podnebie. Nemý sa mece. Po chvíli prekvapeného zadrhnutia zaloví vo vrecku svojho pyžama, vytrhne z neho peňaženku a zašustí v šikmo vztýčenej ruke bankovkami.

Sestrička sa smutne usmeje.

-To si nechajte pre pána doktora, určite príde z dovolenky čistý jak vápno.- Opäť sa zamračí.

-Počúvajte ma,- vážne pohrozí ukazovákom, keď prechádza okolo mládencovho lôžka, -ešte raz sa ma na to opýtate a uvidíte!

-No ja neviem,- pridá sa na mládencovu stranu starší slepec.

-Ehm, učítite!- poopraví sa sestra.

-Čo také?- ďalej hundre starší.

Mladík sa však nezľakol.

-Chcem vás cítiť, sestrička,- obráti na žart.

Vystrie ruky za odchádzajúcim zdravotníckym personálom.

-Cítiť vás, vaše kypré, ejakulátmi hnojené telo.

Vaše hlboké, klzké jahodové ústa lemované tvrdými štavnatými perami. Cítiť a hladiť a piť z vašich prs!
Zmĺkne v zotmení.

Opäť zelená. A opäť červená.

??????GGGGGG??????

Ako do miestnosti vstúpia tri postavy, v momente sčervenajú. Vstúpia vlastne len dve: tú tretiu namáhavo vlečú medzi sebou. Sestra a ošetrovateľ s prerývaným výdychom hodia na prostredné lôžko nehybné telo. Nový pacient so zafačovanými ústami. Prevráta ho na znak, potlačia hlavou k hornému okraju postele a po bradu ho zakrývajú paplónom.

-Vraj čistá práca!- zanaďáva sestrička. Utiera si obe dlane do belasej sukne. Ošetrovateľ jednoducho vloží ruky do vrecák bieleho pláštá.

Slepý a nemý obyvateľ izby ešte tuho spia. Slepec sa nahlas smeje. Sestra krúti hlavou. -Je vám smiešne?

Keď po minúte zistí, že pacient sa smeje zo spánku, zrúkne -Vstávať! Budíček! O chvíľu je tu vizita!- a nervózne preklepká izbu opäťkami.

-Ešte nie,- zababuší sa lenivo do prikrývky slepý. Hneď nato sa však na posteli posadí a pretiahne si scvrknuté údy. -Vizita? No konečne! Napráva si obvazy, ktoré mu počas perného spánku spadli takmer na hrdlo.

Nemý na druhom konci bezhlasne výtiera ruky k stropu.

-Pštt! Srandovala som,- prehodí sestra. -Tu máte nového spolubývajúceho. Nechajte ho spať. Číslo tri osem pätnásť. A buďte k nemu milí. Ale opatrne: chcel spáchať samovraždu. Tiež nemý ako vy,- pozrie na pacienta pod oknom.

Slepec sa vtisne naspäť pod vyhriaty paplón.

-Bože, snívalo sa mi o chrene s červenou repou,- zatiahne snivo. Pootočí hlavu na nového. -Poznal som jedného takého samovraha. Len trikrát som ho išiel navštíviť a on: raz sa práve vešal na garniži, druhýkrát sme ho krvavého ťahali z vane a na tretí raz mal akurát

hlavu v rúre. Odvtedy ho radšej v súkromí nevyrušujem.

-A čo je s ním teraz?- Sestrička otvorí okno a ponapráva pacientom posteľu.

Ošetrovateľ bez slova rozdáva prítomným tabletky, sám jednu prehltnie a dolieva do pohárov vedľa postelí vodu. Keď skončí, pozbiera veci po slepom mladíkovi.

-Neviem,- slepec č.3813 zazíva, -dávno som ho nevidel. Ale vraj ani päť z domu nevystří. Ale jak ja vravím - načo sa zabíjať, keď vaša biologická trvanlivosť ovláda toto remeslo stopercentne? A urobí to ochotne za vás, len treba byť trpezlivý: všetko má svoj čas.

-Takéto reči si pred ním odpustite,- šepne ticho sestra. Nahýna sa nad slepcovú posteľu a prekríži si ukazovákom zošpúlené perý.

-Naozaj. Bohvie, čo by sa mu mohlo zase prehnáť hlavou. Dorezal si celé predlaktia. Už len tých je škoda.

-Červená repa,- pokrúti hlavou slepý. Tvári sa, že nepočuje. -Červená, červená, všade samá červená. Všetko je tu červené!

-Veru, chlapi - u nás máte červenú!

-Tak to mi teda podrž!

Sestra sa pod zamračeným obočím usmeje. Výchovne pohrozí ukazovákom. Chytí do dlane slepcovo zápästie a nájde na ňom pulzujúcu stopu. Obráti ruku chrbtom hore a porovná údaje s rúchlosťou sekundovej ručičky na slepcovom náramku.

-Žijem?

-Ešte.

-Stále?- neveriacky zakrúti krkom. -Aj ruka ma prestala bolieť, aj d'asná mi už nekrvácajú, chrípka pomaly ustupuje. Mám pocit, že umieram. To ste videli, sestra, ako Delmondo v jednom filme odpovedal umierajúcemu: Zomriem? - Áno. Máš strach?

-Nie.

-Vy ste to videli?

-Nie.

-Aha. Ten polomŕtvý, vlastne už trištvrtmŕtvý mu naspät' odvetil: Nie. A ja som dodal: Prečo sa pýtaš?- Slepúch sa na sekundu odmlčí, dojata spomína na filmovú scénu. -A čo je s mladým?- spomenie si.

-Nič, čo by bolo? Určite už doma vynaľuje šunký.

-Šunka,- vzdychne slepý.

-Vezmete si niečo?- Sestrička strčí ruku do pozostatkov v ošetrovateľových rukách.

Slepý len gúľa očami a sucho vzdychá spolu s nemým. -Taký čerstvý aspik by som si vzal. Alebo budapeštianske rezý! Sestrička, dva z týchto chutne vyzeraúcich cisárskych rezov si prosím!- zavtipkuje.

-Nechal tu celkom pekné veci,- nepočúva ho sestra.

-Kto?

-O kom rozprávam?! Ten mladý predsá!

-Nejaký mikrofón tam nie je?

-Nie.

-A krížovky?

-Tu sú,- vyberie sestrička z kopy niekoľko časopisov a podloží ich slepcovi pod ruky. Obráti sa k nehybnému samovrahovi. -Vám zasa tento pulóver,- priloží odev pacientovi ku krku a obzerá si ho z výšky. -No ako vám pristane! A vám zas, šup!- hodí nemému pestrofarebnú tubu. -Zubnú pastu! Nech všetci spadnú z nôh, až prvýkrát otvoríte klapačku!

-Ďakujem,- poďakuje sa kto môže.

Sestrička si zbytok vecí nechá pre seba, radostne sa prehŕňajúc v lacno nadobudnutom majetku podíde k oknu a nedbanlivo ho začne zatvárať. Ošetrovateľ sa s opadnutou kamennou tvárou šuchoce po miestnosti; tu čosi ponapraví, tam zas pokazí.

-Ale grog by naozaj sekol,- ozve sa hundravo znovu slepý. Horúčkovito si trie dlane.

Sestrička sa lomcuje s okenným rámom. -Nie každý deň je nedeľa,- namáhane zašteboce.

-Nechajú tu človeka celý deň o chlade a smäde.

-A to platí detto pre nedeľu!

-Čšte aj okno otvoría,- nenechá sa vrušovať slepý, -akoby tu nebolo dosť zimý!

Nemý sa po uši zazimuje pod perinou. Samovraha ani nehne.

-Ja ho práve zatváram, ak ste si nevšimol.

-Cigaretu mi všetku zhabali a ešte tu idú na mňa čerstvý vzduch púšťať!

Sestra tresne oknom; konečne sa jej ho podarilo zatvoriť, no pricvikla si pri tom prst, takže si tento raz nenechá nič ujsť.

-Ópium, ožrium, ojebiuummmm, ofajčium!- otočí sa do izby ako besná a cmúľa si pomliaždený palček. -Taká latynčina by sa vám, chlapom, páčila, čo?! Ja vám dám také cigaretky, že budete handry fajčiť! Také dlhočizné froté uteráky, čo vám z pýsku po kolená budú visieť!- rozkričí sa, aby vzápätí palcom zaštoplovala hrešiace ústa. -Aspoň občas by ste mi mohli kúpiť dezert. Alebo fľašu červeného,- dodá už tichšie, no s rovnakou intenzitou, -normálne už nemám krvinky. Mala by som najmenej desať Pánskeho plakiet dostať za bezplatné darcovstvo ako mi pijete každý deň krv! A vôbec, čo chcete, veď tu máte pokojovú teplotu!- takmer až do fistuly opäť zvýši hlas.

-Moment,- zarazí sa slepých. -Musím sa uklidniť, tak. No, poviem vám, pokojovú možno, ale izbovú určite nie.

-Izbovú, panebože, celkom ma tu dopletietie! Dopleťiete! Čo mi doma povedia, keď prídem zo služby taká zauzlená?! Nprovokujte ma! Vravím vám, nprovokujte ma, lebo budete za trest celý deň ležať v hrýzavom svetri! Keď vás ani vlastné svedomie nehrýzie,- doloží pokojnejšie.

Pod oknom sa prevalí na druhý bok nemý. Chrbtom k ostatným.

Slepý sa chce pomeriť. Ale s mierou, netreba hneď všetko preháňať.

-Aký je dnes vlastne deň?- spýta sa krotko.

-Nedeľa,- otrávene odvetí sestra. Zberá sa na odchod.

-Apropo, sestra, kedy to ja vlastne pôjdem domov?

-A čo?

-Apropo, píše sa á propos.

-Popros poznám, ale propos..

-Tak kedy?

-A nabudúce, keď sa vám niečo nebude páčiť, môžete si kľudne pobaliť veci a ísť domov! Nikto vás tu nedrží.

Viete čo stojí vaša liečba? Nekresťanské peniaze!

-Moslimské?- myká slepcovými kútikmi.

Sestra v bezmocnom hneve nenachádza slov.

-Satanistické? Ja domov ísť nechcem!

-Jasné. Veď ste tu doma. Ešte sa nevie kde a kedy, ale vec je už istá!

-Ja domov ísť nechcem, teda aspoň sa neponáhľam. Do duseného skleníka s krabicovým ozvučením? Chabá substitúcia bezplatnej istoty a bezpečia otcovho štiplavého pravítka a maminej krupice.

Sestrička slepca netrpelivo počúva. Dáva mu telom otvorene najavo svoj ironizujúci obdiv. -A kto vám povedal, že pôjdete domov?- nervózne poklopká špičkou topánky o zem. S rukami zapretými v pevných bokoch.

-Všetci.

-Všetci, to sú títo tu? Patríte k nim?

Nemý pod oknom pohotovo zahrkoce hlavou. Zľava doprava.

-Každý hovorí, že pôjde domov.

-A vy?

-Čo ja?

-Zmieňuje sa niekto o vás?

-Predpokladal som.

-Vy viete čo môžete kam pokladať!

-Už som ticho.

-Ešte ste nahlas?- vyžíva sa v prevahe sestra. -Mimochodom, myslíte si, že išli domov?

-Akože kto?

-No všetci.

-A kam by mali ísť?

-No napríklad do duseného skleníka s krabicovým ozvučením, víťazoslávne defiluje sestrička. Posotí ošetrovateľa pred sebou. Odchádzajú.

-Ha ha há!- slepý sa silene plechovo zasmee. -A vy čo aspoň raz niečo nepoviete, pán ošetrovateľ? Braček? Pán brat!

Ošetrovateľ báznivo pokrčí plecami.

-Jeho nechajte na pokoji!

Slepý sa však nedá - brnkne na inú strunu a hneď je jeho nôta.

-Amatéri tu na mňa budú vyťahovať rozumy!

22

Nikoho neliečia a následne pošlú domov!- obráti sa nahlas k spoločujúcim. -Zaujímavé! Žiadne vizity, žiadne návštevy, žiadna strava, nič! No keď sa to asi môže skončiť?! Alebo: Ako asi?!

Sestra sa v dverách zadrhne, zachytí aj utekajúceho ošetrovateľa. Bystrí sluch a brúsi jazyk.

Nemý samovrah sa o veci okolo seba nestará, leží vŕstretú ako do rakve, a kolega pod oblokom len ústupčivo máva hlavou a rukou.

-Ani teplotu nám nemerajú, ani sa nepýtajú na stolicu!- háji všeobecné a predovšetkým svoje záujmy slepý. -Hej, sestrička, vás nezaujímá naša teplota alebo stolica?!- zrukuje nevediac o blízkosti oslovene.

-No fuj, prečo by ma mala zaujímať?- odvetí celkom blízko sestra.

-Lebo sa to tak robí,- zníži hlas slepý.

Sestra zašmatre vo vrecku, podá mu teplomer.

-Stolicu ste dnes mal?- pristúpi na nečestnú hru šudierov.

-Hej.

-Kofkokrát?

-Dva, ale stoporicu pri vás najmenej stokrát!

-Ha! To by ste musel mať medzi nohami nadprirodzeniel- frkne sestra opovržlivo. -O desať minút si prídem po teplomer!- Dvakrát sa zakrúti okolo nevlastnej osi v korkovom opätku a so sŕčaním sa vyparí. S vráskavým ošetrovateľom v závese. Narobia v miestnosti hmlu, že nevidiať ani na zákrok.

Na chvíľu je v izbe ticho a bielo ako po hlušivej detonácii. Keď sa opar rozplynie, slepý len mlkvo hľadí pred seba a nemý pod oknom sa snaží prebudiť k životu svojho samovraždiaceho kolegu pošklbávaním rohu jeho prikrúvkky.

-Dajte mu pokoj,- prehovorí slepý, keď si s odchúleným obvázom na očiach prezrie pôvod šuchotu. -Aspoň vy. Keď už ho sám má málo.

Alebo ho nemá vôbec. Možno zošalel z toho ticha v ústach. V hlave samý sajrajt, piate cez deviate, bordel a kentus, a vy neviete ako to zo seba dostať. Ako vyplieť ten humus, keď si nemôžete ani zanadávať, prefiltrovať gebuziny, čo sa vám tam hromadia. Ak navŕše nie je aj hluchý; potom v hlave nemá nič - prázdnu, zhrdzavenú nádrž.

23

Nemý pustí paplón, mávne rukou a škrípajúco sa usadí na pružinách železného lôžka. Odrazu ho čosi napadne. Natiahne si šatku z úst až pod oči a tleskne, aby upútal slepého pozornosť. Do odchlípenej štrbiny v obvaze na slepého tvári sa odporne zaksichtí, zaškrťá iskrami v očiach zlosyna a zamieri na prítomného hlavňami odisťených ukazovákov ráže peniaze alebo život.

Slepý sa neusmeje. Predstiera, že nevníma, tak hlboko je ponorený do myšlienok, vyše hlavý, že mu z nich, aj pri najlepšej vôli, nemôže trčať ani jeden z zmyslov. Nerušene pokračuje v prerhnutom toku divoko kvitnúcej samoreči:

-Zbláznil sa z ničoty, chcel s ňou bezo zvyšku splynúť a nevrhať klamlivo na svet tieň, falošný prelud svojej zbytočnej existencie. A my tu vyplňame svoje bytie, násilne zavárame a sterilizujeme do recyklovateľných obalov, s neoblomným úšklabkom definitívneho tvorca a deštruktora, dvojrozmerní, nízki a plytkí ako prizemné tieň, plaziace sa v štrbinách, tých jediných nedostatkoch, medzerách chaosu. Sme tak nízko, že nedovidíme do ich výšav - potupujeme ich hmotnú prítomnosť a šliapeme po nej silou priamo úmernou sile, s akou sa telesnícky pretláčame do nebies. Občas zaslízime pudovým súcitom druhu. Naučme sa milovať. Veď aj mačence sa priať učia len postupne.

Nie, neuznávam. Hlboké city. Z filozofického hľadiska vyššie a mne teda bližšie sú rozumové lásky, a nie nízke pudý, emócie. A pritom tak hrozne ma nasiera tá rozumová láska. Evolučne vyššie položený cit, na striebornej táčni, zbavený zvieracích pudov a emócií, feromónovej alchýmie a hormonálneho šteklenia, a predsa.

Niekedy mám pocit, že čím vzdelanejší je človek, čím je viac skúsený a skepsou ošľahaný, tým je aj vzdialenejší, predpojatý, tým má voči okoliu väčšie zábrany a výhrady. Z toho širokého rozhladu sa mu zakrútila hlava a on sa nemá odrazu čoho chytiť, prichytiť a podoprieť. Nemôže, lebo nestačí: krúti sa proti smeru kolo-toča, z ktorého chce čo najviac vidieť. Nechce nastúpiť.

Aj preto mi nikto nikdy neveril: nevravievam - veci sa majú tak a tak. Vravím - ja si myslím alebo mám pocit, že by to mohlo byť asi takto alebo takto.

Ale ľudia potrebujú istotu, nepotrebujú rozmýšľať. Potrebujú vraviť vždy len pravdu, aj keď ňou mala byť lož; pretože pravda je istota.

Preto sa musím priznať: nikdy som nič nerobil s akýmkoľvek - to znamená vyšším - zámerom, či cieľom, ani kvôli uspokojeniu svojich duchovných potrieb alebo posadnutosti; nemám žiaden talent, ani zmysel pre poctivú, trpezlivú prácu, všetko čo viem a ovládam, viem len takpovediac prefíkanosťou a v skratke, vďaka svojej žuvačkovej flexibilitate a špekulatívnej schopnosti asociovať. A len prednedávnom, keď som to najmenej čakal, vôbec nečakal, som pri pohľade do zrkadla zistil, že to všetko, všetko to len k vôli môjho narcizmu. Kvôli chvíľkovému pôžitku z vlastného bytia.

A napriek všetkému tomu či práve kvôli tomu sa vo mne prebudil dobrý človek. Darmo som mu spieval uspávanú, chcel si prebiť cestu navrch. Vlastne nezobudil sa, on jednoducho vznikol. Predpokladal som zložitejší proces. So zlom to určite také ľahké nie je.

Nemý mávnutím ruky rozvíri vzduch, zakope sa pod prikrývku. Pod rozpínajúcu sa tmú preexponovaného záberu.

Nox et solitudo tuus diabetes

Stisk bordelovočervenej opäť povolí, izba ovládaná oddychuje do mentolom zaváňajúcej zelenej tmy.

Slepý držiteľ banku v tejto chudobnej hre o vlhké zápalky sedí nepohnute telom aj mysľou na posteli pri dverách, pod obvazom sa mu kríži zrak a ruky na prikrývke nad žalúdkom. Podchvíľou sa kdesu poškríabe, zahniezdi sa, vzdychne a natiahne nosom so soplami bezvetrie.

Mimo sveta, vedľa neho, pred ním - za ním, pri ňom, nebohý; sedí sám v zelenom tichu desať božích minút, zatiaľ čo nemá si so slintavým fučaním dávať zabrat v polnočnej rozcvičke.

Športovci zdúchnu hneď ako sa znovu do červena zapáli izbová vitráž ešte pred mäkkým strihom tmy.

RRRRRRRRRRRRRRR ÚNIKOVÝ VCHOD (???)

V karmínovom osvietení sa na posteliach prekrikujú traja muži. Po stranách dvaja hluchí, v strede náš slepý pacient.

-Doma?!- zajačí slepých. -Robil som domovníka: domy som vykrádal. Domov. No schválne - čo je to domov?!

Hluchí nezvyknutí načúvať a už vôbec nie hovoriť si rozväzujú jazyky len s námahou. Pletú sa im pod zuby ako krok pod nohy ročného decka.

-Kam sa vraciam,- zahuhle hluchý od dverí.

-A ak z vašej pozície niet návratu?!- hlasito tasí slepec.

-Kde ste sa narodili,- brble ten spod okna.

-Vy sa pamätáte, kde ste sa narodili?- snaží sa excelovať prvý hluchý. Ostenzívne len je, že v ženskom lone, ale v ktorom?

-Ani to nemusím vedieť, ale poznám ženu, ktorá ma vychovala, poznám miesto, kde som vyrastal. To by mohol byť domov,- pochváli sa slepý svojou ústretovou vôľou riešiť problém. Hluchý od dverí ho zarazí.

-Odkiaľ ste možno sto, možno tisíckrát chceli utiecť a neradi sa tam vraciate - ani v spomienkach.

-Tak kam sa ponáhlate?- pohotovo zradí neverného spojenca slepý. Druhého hluchého sa to dotkne, okamžite vracia štiplavý verbálny preplesk aj s dvojcifernými úrokami. -Asi tam, kde to mám aspoň trochu rád, a toto miesto ním, dopiči, určite nie je! Kde som sám so sebou osebe alebo obklopený svojimi, je to môj majetok, milujem ho! Len tam môžem byť sám sebou!

-A čo ak ste niekto úplne iný ako si myslíte,- využíva sa v priorievajúcej klíme slepý, -a toto poznanie by vás zmenilo na nepoznanie?! Byť sám sebou a byť sám iným - stále ste to vy!

-Ale k tomu majetku:- ozve sa z postele pri dverách, -aj bezdomovci majú domov! Toto súcno, tento vesmír, zem, krajinu, mesto, ulicu, kanál a napokon to svoje telo!

-Ale domov zostáva aj po smrti!- musí mať posledné slovo vždy slepý.

-Ako pre koho. Nechajme to.

-Čo si budeme čo navrávať,- vyfúkne spokojne

hluchý pod oknom, širokými plecami si formuje z matraca ležovisko.

-Lož má krátke nohy a dlhé vedenie.

-Ale aspoň si ho nemôže prístupit, keď ledva chodí,- matne sa zablynsne slepý.

-Krátke či dlhé nohy. Furt je len medzi nimi zacviknutý rozkrok.

-To je pravda,- definitívne uzavrie slepec, -pravda o pravde. Treba vravieť pravdu o pravde. Vravieť vždy len pravdu, aj keby to malo byť klamstvo.

Preruší ho rázny, hlučný vpochod sestry.

-Dvaja hluchí? No spánombohom!- povie si pre seba a hneď aj naplno rozozvučí hlasivky: -Pristupovali?!

Obaja noví pacienti sa hlásia, čítajú z lístočkov na zápästiach:

-Tri osem jedna sedem!

-Tri osem šestnásť!

-Správne!- vyzníva sa v disciplíne sestrička.

Zhrbený ošetrovateľ prechádza uličkami pomedzi postele, dolieva vodu do pohárov a servíruje tabletky. Keď skončí, po kusoch pozdvíha zo zeme veci po predošlých dvoch nemých pacientoch a položí ich na slepcovo lôžko. Slepéc sa snaží vtisnúť do vrstveného dialógu. Novicov zaujímajú vložené banality.

-Čo bude na obed?

-Chcete injekciu alebo kyslíkovú bombu?

-Kedy ma príde pozrieť doktor?

-Už-už by sa mal vrátiť z dovolenky.

-Sestra,- slepý sa tenučkým hláskom snaží prešmyknúť pomedzi otázku, vypaľované z oboch strán. - A ja že čo ma to tlačí?..

-Kde máte televízor?

-C-! Ešte čo si nevymyslíte?

-Ako som na tom?

-Buďte rád, že ste na tom a nie pod tým! Niečo lepšie nevieťe?

-Pani sestrička, a odkiaľ si môžem zatelefonovať domov?

-A takto fax by vám nestačil?!

-A návštevu kedý sú?

-Vy chcete niekoho navštíviť?

-A ja keď pôjdem domov?

-No? A ja?

-Zajtra.

-Pýtali sme sa dvaja.

-Zajtra, zajtra.

Sestra sa posadí na posteľ pri okne.

-Au!- zareaguje ležiaci pacient. Vystrelí do predklonu a chytí sa oboma rukami za kolená pod prikrývkou.

-Prepáčte,- nezaujato prehodí sestra, presadne si na okraj postele a spamäti nahmatá pulz na pacientovom pravom zápästí. Trvá jej to.

-Sestra,- využiva chvíľku ticha slepec,- chcel by som tie veci čo tu zostali po mladom, čo mi tí nemí vyfúkli, dáte mi ich?

-Takú belfas!- nenechá sa vyrušovať zdravotníčka. -Čo si to dovoľujete?- zareaguje na vyplazený jazyk vyšetrovaného hlucháča.

-Ja len že sme sa celkom zblížili,- nedopovie slepec.

-Až keď vám poviem! Vyplazte jazyk!

Obidvaja, hluchý pod oknom aj slepý uprostred, vyplazia jazyky.

Pacient č.3817 iba vytŕčí spod bandáže svoje veľké, okrúhle ucho: - Čo povedala, čo?

Sestrička sa skúmavým pohľadom zapozera do chlebarne hluchého. Odborne pokyvká hlavou. -Teda, poviem vám, to je kus! Zavrite klapkačku!

Obaja sklapnú naprázdno. Vyšetrenie pokračuje. Sestra poodhrnie obvaz na pacientových sluchách.

-Je tam niekto?!- zvolá cez zvukovod do telesnej schránky hluchého. Ozvenu nepočuť. Hluchý si inštinktívne zakryje uši dľaňami, stiahne sa do ulity; so zvrastenou tvárou bojzливо prikývka. -Tak je dobre,- ťapne si sestra po stehnách.

Ošetrovateľ zatiaľ vetrá: oboma krídlami obločnic plachtí, máva nimi od seba k sebe a vyháňa von nečistý vzduch.

-A vy čo ste chcel?!- postaví sa sestra panovačne ponad slepého. -Načo sú vám tie veci?!

-Aha,- zahniezdi sa slepý na lôžku a vytiahne spod vankúša veľkú, pokrčenú obálku. Podá ju sestričke.

-A ja že čo ma to tlačí pod ritou. Tuším sú to fotky. To preto ste ma delôžkovali na jeho postel? Vy ste vedeli, že nás fotí?

-Preboha,- reagujú hluchí jednotlivo, -on to fotil? Čo budete teraz robiť?

Sestra si náhlivo prezerá pozitívy; strčí fotky naspäť do obálky a privrzne ju pod pazuchu. Preberá v pozostalosti na slepcovej posteli. -Takže to bola zubná pasta,- pohodí ju slepému, -a pulóver. Aha, aj nejaký mikrofón tu je. Tu máte!

Obráti sa k ošetrovateľovi: -To by už stačilo. Ešte nám tu urobíš interný vzdušný výr! Ideme!

Slepých obracia nadobudnuté veci tesne pred zafačovaným zrakom, podrobne ich skúma prstami a spokojne sa usmieva. Obchádzajúcemu ošetrovateľovi chtiac zavadí dlaňou o nezaujímavé popredie. Ošetrovateľ sa s pochopením otočí a na sekundu si nájde ešte nejakú prácu.

-Krásal- šepne slepec hluchému pri dverách. Náruživo zabára nechty do ošetrovateľovej pravej polky sedacích svalov. Ľavú má pod kontrolou hluchý od okna. -Skúste aj vy, dobre vám urobí.

-Pani sestrička,- privolá si personál k posteli hluchý od dverí. -A ja? Mňa kedy budete vyšetrovať?

-Vy zajtra!- zakričí sestra, aby chudák počul. Lúbezne sa naňho usmieje. Nervózne sa natočí k ošetrovateľovi. -Pôjdeme?!

Hluchý zneužije tento moment; lahne si na ľavý bok a jednou z rúk, uložených pod hlavou, nežne pretrie ženskú rit.

Sestrička podskočí, urazene a naslepo vypochoďuje z uličky, počká si na nie veľmi ochotného ošetrovateľa a spoločne odchádzajú.

-Skoro by som bola zabudla,- stihne sa sestra zvrtnúť vo dverách a ťapne si po čele. Vráti sa k prostrednej posteli, otrčí pred slepým pacientom dlaň. -Teplomer!

-Jáj,- zareaguje slepec po chvíli. Zaloví v podpazuží.

Sestrička si chvatom premeria stupnicu sklenenej tyčinky a hodí ju do vrečka. -V poriadku. To ste chcel?

Ticho po dlhšej chvíli od zabuchnutia dverí nalomí ako prvý hluchý od dverí.

-Dnes s ňou teda nebolo do reči.

-Ani do spevu,- príhodí druhý.

Slepému ešte nejakú tú minútu potrvá, kým zo seba vydá hlásky pokazených hodínok: -Tak, tak.

Napokon, čo mu netrvá nijak dlho, na celú vec zabudne.

-Ak som správne pochopil tunajšie pomery, vy dvaja určite nie ste hluchí.

Mŕtvola ticha má ťažkotonážne rozpätie.

-Či aj ja som slepý?- Nevdojak sa začne babrať v mikrofóne. Jednou rukou si odkrýva oko, druhou šermuje mikrofónom. - Kde sa to zapína? Raz dva, tri, dva tri,- prikladá si snímač k perám, fučí doň a odrátava. Rozkričí sa. -Kedy už konečne pôjdem domov! Kedy už konečne! Strašne, strážne mi treba fajčiť! Huliť! Ťahať šluky!

-Prekristal- Otočí sa hluchý pri dverách na druhý bok. -Tichšie, tichšie, kto to má počúvať?

-Revete jak trafený dzinc,- preloží druhý.

-Ale počuť ma?- rozradostí sa slepých. Artikuluje do mikrofónu. - Naozaj? Počuť ma dobre?

-Ale héj, héj,- nechotne mu odvetia obe strany. -Máte tu nádhernú akustiku,- zamrmle jeden. -Určite budete mať dnes večer vypredané,- dodá druhý.

Slepý sa utíši. Zvážnie. Rozpráva do mikrofónu.

-Čo keby sme to tu poliali petrolejom a celé to zapálili?

Pacienta pri dverách zdvihne. -Človeče, čo by ste z toho mali?

-Estetický zážitok!- nechápavo zakrúti hlavou slepý.

-Hm,- odmlčí sa hluchý. Obráti sa naspäť k slepému a pokojne sa uloží. -Ale skade petrolej?

Nevšimnú si, že pacient spod okna, č.3817, je zbalený. Salutovaniu podobným pokynom sa pozdraví vidiacej časti posádky.

-Dúfam, že mi na vrátnici uveria, keď poviem, že som bol len na návšteve.- Pomaly, opatrne kráča k dverám popri stene, ku ktorej sa dvere otvárajú. Pre prípad, že by sa niekomu z väzňateľov ráčilo znenazdania vtrhnúť dnu.

30

-V župane?- zadiví sa hluchý od dverí. Posadí sa na lôžku.

Slepec narába s mikrofónom ako skúsený konferenciér: -O čo ide?

Hluchý na posteli mávne rukou. -Ále, kolega chce zdrhnúť.

-V župane?- začuduje sa aj slepý. Do mikrofónu.

Hlucháň na odchode sa uchechtne.

-Vidieť, že ste neboli riadne dlho vonku. To sa teraz nosí. Len či sa mi podarí rozuzliť tento posraný turban!- zadrmoce obvazom na ušiach. Naveľa sa z neho predsa len vykrúti; spacifikovaný bezvládnym pás látky pokrčí do vrečka na modrom župane. Zdvihne zo zeme plnú igelitku, stisne kľučku na dverách a nosom v škáre kontroluje čistotu vzduchu. Mimochodom sa obzrie na posádku.

-Pardon, že vás v tom nechávam plávať. Ale ja v tom totiž viem chodiť.

-Nič sa nestalo,- priloží si slepec mikrofón k perám.

-Jedine to ma drží nad hladinou,- dokončí perspektívny utečenec.

-Vám je hej,- konštatuje slepý spevák, -ale ja som naozaj na dne.

-Bo ja som komár anofeles!- ozve sa podráždene ležiaci hluchý.

-Kto mi dosvedčí, že nie, keď na vás nevidím!

-No jasné! Veď vieme svoje!

-Pššt!- utíši ich odchádzajúci. V štrbine dverí privrzne svoje posledné slová: -Čste sa stretneme, to si píšete!

-Joj, len nie tam, kde si ja myslím,- zavtipkuje ostávajúci hluchý. - Tam sa stretneme všetci!

Slepému sa v rukách objaví papier a pero. -Áno, píšem si: eš-te sa stret-né-me. Bodka!- Podobe celý papier.

-To čo kreslíte, mak?- vstáva hluchý z postele. -Mali ste tu objednaného fotografa?

-Prečo?

-Tak potom kto fotil?

-Kto čo fotil?

-Tie snímky, čo ste mali pod vankúšom!

-Jeden zasran. Aj jeho odviezli. Zmizol bez stopy.

-Nemal amputované nohy?

-Iba ak tak.

-No a?

-Čo?

-No a čo?

-No a nič. No a čo!

-Nič? No..

-A čo?

-Nič, nič.

-No! Ale aj tak sa mi uľavilo. Váš kolega bol teraz prvý, ktorý odtiaľto odišiel prirodzenou cestou, po svojich. Viete, tu ľudia odnášajú a prinášajú ako keby umierali.

-Alebo sa rodili. Ako vši. Larvy, pandravý, hnidý.- Hluchý sa začne knísavo prechádzať po izbe. -Teda na to treba mať guráž,- húta.

-Útek si žiada veľkú dávku odvahy. Chce to silnú vôľu!

Slepý opäť berie do rúk mikrofón. -Čo je to slabosť alebo silná vôľa?- položí si otázku.

Hluchý sa na chvíľočku zastaví. -Vy tiež musíte z každého výkričníka vždy vyhrdúsiť otáznik!- Prechádza sa ďalej.

Slepý spevák si narážku nevšímne, bez zadrhnutia intonuje ďalej: -Ak sa, povedzme, vyseriem na milenku a nechám jej svoje dve deti, povie sa: Slaboch. Ale čo ak doteraz som bol slabý, stále sa len podvoľoval ako, ako rozvrzvané vráta na starej skrini, nechal som sebou trieskať. Som silný, som dosť silný na to, aby som mohol utiecť a znášať svetské opovrhnutie!- Plytko sa pokloní.

-Pekné,- zatlieska v pochode hluchý. -Tak prečo potom neutečiete?

-To by sa vám páčilo, čo? Mňa odtiaľto živého nedostanete!- pohrozí slepý vo vetre hnevu trepotajúcim sa ukazovák. -Tu mi je dobre.

-Mimochodom - milenka,- príbrzdí na moment hluchý. -Pred chvíľou som nadobudol dojem, že ste iný.

-Vy ma nepoznávate?

-Ja viem, že ste to vy, ale myslím tak: či ste iný. Iný.

-No ak som to ja, tak potom to nie je nik iný.

-Ale ja myslím na to,- snaží sa slepcovi do reči vhuľnúť hluchý,

-že ste pred chvíľou obchýtkávali ošetrovateľa.

-To nebola sestrička?

-Vy si zo mňa robíte dobrý deň?

-Dobrý deň. Ale teraz vážne; nie, nemyslíte si, nie som teplý, to len teraz mám horúčku. Alebo som?

32

Viete - tomu sa vraví z núdze cnosť. Niekdajšia žena ma fackovala, keď som sa pozeral za inými. Za chlapmi môžeš, hovorila mi. Tak som začal. A začalo ma to baviť. Je to pre mňa určite podnetnejšie ako tiesniť sa v rozmedzí hraníc suchého: Zasad' strom, postav dom, pojeb ženu a splod' syna!

Hluchý pokrčí plecami.

-Priznávam, existuje určitý štandard - opačné pohlavia: muž a žena. Potom všetko ostatné je len vypočením, úchylkou. Prečo sa to rovnako nevinne nemôže aj chápať? Sex ako sex, či so ženou, s deckom alebo s mŕtvou. Len a len hmotné ukojenie abstraktných túžob po milovanej bytosti, zrkadliacej nám náš obraz a preto blízkej, preto takej blízkej, že by sa to inak ako rodinou skončiť nemalo. A to je predsa zámer. Inou vecou je neefektívnosť tohto modelu v prípade s mŕtvou.

Inou vecou už je ubližovanie, decku to môže naozaj ublížiť. Ale aj nemusí. Ale mŕtvole?

O príbuzných ani nehovorím! Má niekto problémy s tým, keď sa dvaja ľudia majú radi? Alebo len chcú spolu obcovať, skúšať, čo to dá, čo to znesie?- rapoce slepý s prestaním do mikrofónu.

-Vy ste teda riadny zvrhlík!- usmeje sa hluchý.

-Len liberál! Ale ďakujem vám za kompliment.

-Takže vy v podstate nemáte nič proti tomu, keď sa ubližuje deťom, keď musia znášať tyranu, sexuálne obťažovanie od svojich rodičov alebo keď sú donucované k prostitúcii!

-To je otázka výchovy. Niečomu sa predsa musia naučiť. Čo by z nich vyrástlo v pokoji a blahobýte? Američania!

-Chúdence nevinné,- krúti hluchý obviazanou hlavou.

-Oni z toho vyrastú!

-Ja vás už ďalej nebudem počúvať!

A zas a zas: zelená a červená.

33

??HUHUHU??

-Fúj! Kto si tu ulavil?!- rozkričí sa sestra od dverí. Jednou rukou si drží nos a druhou nového pacienta pekne pri tele. -No tak, bude to?!

Obaja nájomníci izby ostýchavo mlčia. Sestra prejde s nemým nováčikom cez červenajúcu sa izbu a uloží ho do postele pod oknom. -Tu vám bude dobre, pri okne,- vtisne ho do postelnej bielizne, privádzajúcej svojou umastenou flakatosťou a celkovou zašlostou na jazyk a do pera skôr slovo čiernizeň. Dokorán otvorí oblok.

-Máte číslo tri osem osemnásť,- otrčí pacientovi jeho vlastnú pravú ruku s očíslovaným štítkom pred oči. -Keby vás niekto volal alebo spomínal toto číslo. A vôbec.- Otočí sa späť k starým známym.

-Chlapi, nechcete, aby som vám s naslineným prstom behala okolo zadkov! Je to pre vaše dobro. No tak, odkiaľ fúka?!

-Vraveli ste niečo?- konečne sa ozve nechotne hluchý.

-Je tu niekto?- rozhliada sa po miestnosti slepou tvárou druhý domáci.

-Len sa nerobte!

-Už-už sa urobíme!- neodpustí si slepý pacient do mikrofónu, ktorú pravou rukou horúčkovo šúcha ako líščí ohon. Obaja sa rehocú.

Sestrička len prvostupňovo pedagogicky pokrúti hlavou.

-Sú to prasce, čo poviete?- obráti svoju pozornosť na novica. Ten iba mávne rukou. -Cítite sa? Môže byť, hej?- Vyhrnie mu na bruchu košelu a celou silou ponorí svoje nechty do čriev. Nováčik skučí až sa mu nadúva obväz na perách, od bolesti sa mu z jamiek idú oči vyúfať.

-Bolí? Aj tu? A tu? Bolí. V poriadku.- Prikryje pacienta. Ponapráva mu vankúš. -Vás budeme potrebovať už zajtra. So srdcom alebo s obličkami ste nemali žiadne problémy, hej, tak ako sme rozprávali.

Pacient pokrúti hlavou.

34 -Dobre.- Sestra sa na chvíľu odmlčí, vstane z nováčikovej postele. -Či to ponožky tu niekomu tak smrdia?- Predklonená sledí po izbe až vyňuchá pôvodcu. -Vy si ich nemienite vymeniť?- oborí sa na slepého.

-Nie, dorazím ich! Čo by ste chceli; veď tu hnieme za živa! To je len prvé znamenie rozkladu.

-Rozložte sa doma, keď vás pustíme, my tu nemáme miesta nazvyš!- po domácky si založí sestra ruky.

-Sestrička, neviete kde zmizol ten tretí?- nadhodí otázku a svoju maličkosť na posteli pri dverách hluchý.

-Čo sa pýtate - domov.

-Domov?

-Nie - do vom! Do von!

-Ale veď on utiekol, zdrhol!

-Nebojte sa, chytili sme ho. A.. poslali domov. Toto sú jeho veci? (nemý si svoje veci nedá. Prepáčte.)

-Boha, nič tu po sebe nenechal. Len si tu mal pekne poležať!

-Vy ste ho chytili, aby ste ho poslali domov?

-A kam sme ho mali poslať, kade ľahšie? To mal u nás! Keď chce, nech ide.

-Takže aj ja by som mohol.

-Ak vás život omrzelo.. Môžete si to tu ešte užiť.

-Užiť, tu?

-Tak nech sa páči. Dvere aj okno máte u nás vždy otvorené. Len keď sa budete chcieť vrátiť, musíte klopať a ja pochybujem, že vám niekto otvorí. Inak tu musíte čakať, kým na vás príde rada.

-Takže: čo nám poradíte?

-Nech sa páči, vravím! Zdrhnite! Ak chcete odísť nemocní..

-To je pravda, ale.. vyliečia ma vôbec?

-Absolútne. Nič vás viac nebude bolieť.

-Takže idem zajtra domov!

-No..

-Veď ste mi hovorili, že pôjdem zajtra domov, hneď na druhý deň ako som sem prišiel! Pekne! A ja som sa hneď na začiatku pochválil! Čo si teraz o mne ľudia budú myslieť?

-Ale, ale. Veď ste sa dušovali, že nikam ísť nechcete!

-Aby som nevyzeral ako slaboch!

-Kľúd. Nerozčulujte sa. Samozrejme, že pôjdete zajtra domov.

-Zajtra, zajtra - každý deň až zajtra!
 -Ja viem, že je vám dlho. Ale ešte stále je len dnes.
 -Boha, to je deň! Keď konečne bude už zajtra!
 -Zajtra. Dnešok si ešte užite.
 -S vami! Ďakujem vám, sestrička, som váš, som len váš! Akýsi som nesvoj. Som váš! Prepáčte, mohol by som dostať nejaké sedatívum?
 -A takto ležatívum?
 2.: -Prečo to zelené svetlo?
 -Horý sa zelenajú.(sestra)
 -Až-až.
 -Akurát, keď niekto z nás zmizne. Akoby dostal zelenú. Slobodu, voľnosť.
 -Zelenáci! Na tomto svete nemôžete byť nikdy voľný. Viete o tom?(sestra)
 -Chcete odkazovať na večnosť?
 -Nie, na vecnosť.(sestra)
 -Tak teda poďme na vec: k veci. Chcete nás oslobodiť. Od vecí, od vecnosti.
 -Nie, len som chcela poznamenať, že na večnosti, ako ste to sám nazval, je večné všetko, preto nás nemôže zväzovať svoju konečnosťou ako je to vo svete.
 -Mimochodom, byť vo svete a byť na svete je rozdiel. Byť na svete znamená ontologicky existovať v danej realite, kým byť vo svete značí substanciálne sa na tejto realite podieľať. Vo večnosti sme už teraz.
 -A nie je to to isté? Na a v - lingvistická diferencia / diferenciácia / diferencíál.
 -Možno. Ale je v tom filozofický rozdiel. Byť na svete neznamena podieľať sa na ňom a opačne. A večnosť. Len prítomnosť ju strihá vo dvoje. Prichádza z budúcnosti, ospravedlňuje entropiu za jej bezdôvodnú krutosť? Či za jej zaslúženú trest?

36

Poprava

Do bordelovo bordového pološera miestnosti zručne zrazu hromadné odpočítavanie od desať do jedna

- počuť, že počty robia niektorým individuám znateľné problémy. Nula je v odpočte nahradená treskúcim výbuchom salv a inej vietnamskej pyrotechniky, prehlušovaným radostnými výkrikmi: Hurá! Šťastný Nový rok! Padla! a ešte raz Hurá! Do piči s týmto svetom! Šťastný a veselý! Na Slovensku po slovensky! a pod. V lúči mesačného svitu sa po miestnosti zakráda nemý nováčik. V ruke zvierá neviditeľný nôž, útočí zozadu. Opatrne prenáša svoju váhu z kroka na krok, podchvílou sa chvatne poobzerá, utrie si spotené dlane do pyžama a ďalej nečujne postupuje proti tušenému nepriateľovi. Keď sa už-už zaženie, aby vrazil dýku do chrbta nenávidenej tmy, na okamih sa zarazí - zakryje si rukou oči, opäť sa zaženie a v momente slávnostnej detonácie si vráza nôž do prs. Končí na zemi.

(Spomenúť: kamufláž)

-Ako môžeme byť vlastne chorí, keď si tu nikto na nič nestážuje.

-Choroba je ukrutá. Treba ju nájsť a vykynožiť. Pozrite sa, aj minule sme tu mali jedného, čo na všetko hovoril: mám to v krvi. Tak sme ho parádne vyšetrili a v krvi mal akurát tak zvýšený cukor. Každý deň injekcia. Cukrovka. Rozumiete? (sestra)

-Ale naše choroby sú až podozrivo dobre skruté.

-(opatrne) Vám to môžem povedať. Keď sme tu takto sami. Vy ste výnimočný prípad. Naozaj tu nikomu nič nie je.(sestra)

-Čože? Ako?

-Toto je ústav pre nevyliciteľné prípady, pre ľudí, ktorí vybočili z normy, stratili chuť do života. Predstiera sa im choroba a následne zázračné, ale nákladné vyšetrenie. To by ste mal vidieť ako sa vonku zapoja do života.(sestra)

-Takže žiaden čierny obchod s orgánmi?

-Len to by ste mal vidieť - ako sa vonku zapoja do života!(sestra)

-Naše orgány?

-Prosím vás!

-To sa mi ťlavilo! (dlho a silno si prdne) Čo som to chcel? Jáj, sestra, čo to bol v noci za hluk?

-Oslavovali sme Silvestra.(sestra)
-Čo?! Ten čas ale rýchlo letí, a my sa tu váľame ako mrciny. Že mu prajem všetko najlepšie k meninám! Takže takto to je. To sa mi ulavilo! (robotne vytlačí zo seba ešte niekoľko málo krátkych, pisklavých prdov) A čo tie veci, každý tu po sebe necháva veci! (Prechod zo sna do reality) -Čože? (sestra)
-Tie veci! Nikomu nechýbajú?
-Niečo sa vám asi zdalo.(sestra)
-Nie, nie. Čo ste mi pred chvíľou rozprávali?
-Rozprávali sme sa o večnosti.(sestra)
-To predtým. Ale teraz, pred pár sekundami!
-Zobudte sa a nepíšte už toľko druhým uši, vy chrapúň!(sestra)
-To ste mi vôbec nepovedali!
-Aha ako ožil! (sestra, pozerá po ostatných pacientoch) Doteraz chrápal jak zarezaný!
-Sestra, ja viem, že je to, ako by som to nazval - delikátne - len medzi nami, ale pred chvíľou ste mi čosi prezradili.
-Ja? Nikdy! Pred chvíľou tu bola upratovačka, nerada to hovorím, ale tá sa na mňa podobá. Trochu!(sestra)
-Takže upratovačka? (žmurkne na s)
-Takže upratovačka! (žmurkne na HH(sestra))
-(Rozosmeje sa HH)(Ďalší prechod do reality)!!!
-Vy ste sa smiali! (1.pac)
-Prosím?
-Vy ste sa smiali!
-Hej? To sú mi veci!
-Zo spánku, pred chvíľou.
-Hej? Ahá, už viem: Hahahahahá!
-Niečo smiešne?
-Neviem. Počkajte, spomeniem si. Ahá: Ále viete, ja mám celú noc v hlave pusto, ale nadržanom sa mi to tam roztočí jak na hradeckrálovom kolotoči. Snívalo sa mi, že na buzerplaci v koncentráku sú nastúpení v dvojstupe Židia a esesák alebo kto im vraví, že každý druhý ide do jamy alebo tak nejak, no proste, že ide na

38

odstrel. A vtedy tí Židia sa začnú mrviť a každý druhý sa zaradí za toho prvého a ten prvý za toho druhého, nikto nechce umrieť a takto postupujú cez celý plac až nakoniec všetci popadajú do tej jamy na konci buzerplacu.

-A to je smiešne?

-(ostýchavo sa usmeje a pokrčí plecami) Čo ja viem? (zvážnie) No ale môžem ja za to? Mne sa nadržanom furt snívajú len takéto veci - televízne noviny, reportáže, dokumentárne filmy.

-Nechutné!

-Málo soli alebo pepru?

-Presolené! Keby som nebol tu a bol by som triezvy, tak idem rovno na psychiatriu, ako nás tak počúvam. Afektovaný divadelný dialóg. Ďsteže vás nepočujem! Neprirodzený, deklamačný tón rozhlasovej monodrámy! Chýba už len hudba.

(V tom momente sa izba roztrasie pod detonujúcou kakofóniou džemujúcich jazztrúb, klavíra, kontrabasu a trianguľa značky Amati. Pacienti ich nemôžu počuť; sú len bezmocnými obeťami tejto nechutnej, konšpiračnej hry v rozmarných pazúroch vyššej moci)

-A teraz tú moju: Železo starne, železo starne, časom aj železo starne!.. (nič, ticho)

-Čo myslíte, kam ich vezú?

-Koho?

-No všetkých, vlastne nás, že sa už nikto nevracia.

-Kam asi, prosím vás? Na zákrok asi, nie? Mali by sa potom podľa vás vracat sem, medzi kriplov? Idú na re..., rekonvalescenčné, resuscitačné či rehabilitačné či ako sa to vôbec volá. Zotavujú sa, rozumiete?

-Akosi sa mi to nezdá: prišli by nás pozrieť.

-Vy sa radi chodíte pozerať na zdochlinu?

-Ale predsa nejde..

-No tak.

-Len aby.

-Aby čo?

-Aby to bolo tak, jak vravíte. Vykrmujú nás samými gebugzinami, akoby vitamíny boli len v tabletkách!

Dal by som si riadnu, chladenú B dvanástku.

-Pivo, čo?

-Hm.

-Ja zas slivku. Aspoň 50 volume!

-Bože, ja som hladný, ja som taký hladný, že mi krúti črevami, akoby som týždeň jedol kľče!

(Sestra luskne, prichádza ošetrovateľ s infúziou) -Stačí povedať! HH sa vzpiera.

-No ale krotte sa!(sestra) Lebo to môžete dostať aj pod jazyk alebo rovno do vášho kozmonauta!

-Už budem dobrý, sľubujem!

-To je náhodička! Lebo ja už budem zlá, iba zlá! No tak dobre, ale tentokrát je to naposledy, nech už viac nepočujem ani škvrk! Vy si to tu vôbec neviete vážiť! Na celom svete aká je obezita! Takí Američania tlstí!

-Pozor! Američania hlcú, my, Európania, vychutnávame!

-Chcete vy?!(sestra)(myslí infúziu)

-Božechráň! A zvyšok sveta hladuje. (dopovie)

(Zelená. Nemý zmizne.)

Predstav si farbu. Červenú. Vynára sa z hĺbky, zasúti priestor až do rohu uhla tvojho pohľadu alebo ho v momente celý prefarbí. A teraz zelenú. Si si istý, že je to zelená? Poviem ti len modrú a ty už nevieš čo je čo, žltá, fialová, biela - všetko jedno. Môžeš si však vymyslieť intímnu skutočnosť o poznaní novej farby - tej, ktorú jedinú máš stále pred očami, za viečkami, v sebe. Takže: predstav si farbu. Červenú. A v nej tri nemocničné postele. Takto môže ďalej pokračovať len hra vypchatá neprístojnnosťami, plná, stojaca na osteoporetických kĺboch blamáže. Len takto.

Vzpura

40

-Ja som len chcel, aby ste mi to povedali na rovinu!

-Tak vám to vravím: sme nepohodlní. Čo sa dá robiť!?

Nepohodlní by sme boli vždy a všade. U nás v dome takto zmizli už dvaja šéfovia, tajomník a

upratovačka. Autoopelivá spoločnosť kvitne, nikto nevie čo sa deje mimo nej. A nás zatiaľ šup do pece! Pekne zaradom.

-To snáď nie!

-Chceli ste to počuť na rovinu.

-Tak vám pekne ďakujem. Nepríjemná rovina - kostotras.

-Už ste videli rovinu kdesi vysoko, pri oblakoch? Rovina je len na nížine, tak čo chcete. Pravdu a krásu by chcel vidieť v jednej osobe! Debill! Krása je sloboda a pravda je vernosť. Pes nebude lietať ani vták kňučať, aby vernosť a sloboda jedno boli. Uvedomujete si vôbec, že sme nikdy nikam nepatrili? Ako nás to bolelo a ako nás to stále bolí?

-Čo jej to nepoviete? Možno nás pustí.

-Komu? A čo?

-Sestričke. Povedzte jej, čoho sa obávate!

-Ja sa ničoho neobávam. A okrem toho - úprimnosť nemôže slúžiť účelu! Slúži jedine pravde.

-Ale môže zahrať na city, či už kladné alebo záporné. Samotná pravda slúži už iba sama sebe.

-Za pravdu sa len zomiera. Smrť je pravda.

-Čo v prípade, že o tom všetkom viem, že si to bezo zvyšku priznávam? Len poznanie, že si celý život klamem? Mám sa podrezať?

-Ale nie. To sa len tak hovorí. No možnože v živote je skutočne maximálne možné iba to jediné vedomie, vedomie pokory a malosti pred nepolapiteľnými veličinami - taká uzda, aby sa človek hamoval.

-To je teda bohovské! To by sme sa v takom prípade naozaj klamali. Všetko čo by po nás zostalo, by boli iba krivé chrbtice. Človek predsa, človek ako prírodný procesor musí ísť vyššie. Alebo ďalej. Podľa toho, či to beriete vertikálne alebo horizontálne. Načo nás potom vôbec vystrela z opice? Kvôli vedomiu, že sme stále nížki? Tu, v nížine? No fuji!

-Počkajte! Už idú. Niečo vyskúšam. (dá si obväz z očí na ústa)

(Prinášajú nového nemého, VŠETKO AKO NA ZAČIATKU : ošetrovateľ dolieva vodu, servíruje

tabletky - jednu aj sebe a sestru, sestra uvedie a prešetrí novica, delia si s ošetrovateľom veci z pozostalosti; odhalí HH)

-Vy sa tu na čo hráte?

-Hm?- zahuhle spod obvazu náš slepý.

-Dajte si to naspäť, kde ste to mali!

Slepý len krčí plecami a hmka, že nerozumie.

-Vy ste slepý a nie nemý! To ste už prehnali! Injekciu!

(ošetrovateľ pichne HH injekciu a dá mu obvaz späť na oči)

-Au!- zvrieskne slepý pri prudkom údere do sedacieho svala. -
Revoir!- oddýchne si.

(sestra sa venuje novému, ošetrovateľ sa obšmieta)

-Ďapnite si aj vy!- nabáda znovuoslepený slepý nováčka 3819 a slastne sa prehriňa v ritných polkách ošetrovateľa.

-Mlčte!- okrične ho hluchý. -To teraz hovorím ja! Ďapnite si, uvidíte, dobre vám urobil!- podoprie sa na posteli, aby ho novica mohol vidieť. Rukou mu naznačuje, o čo ide. Usmeje sa naňho.

Slepý zarazene mlčí. Tu už skončil.

-Prosím vás, čo sa stalo tomu predchádzajúcemu nemcovi nemému?

-Akému predchádzajúcemu?!(sestra)

-Čo tu ležal pred ním,- ukáže na novica.

-To je on,- pokýnie sestra na tú istú osobu.

-To nie je on!

-To je on, vravím vám! Bol na operácii, nepoznávate ho?

-Ale to naozaj nie je on!

-Veď vám vravím, že bol na operácii.

-Ale... (2.pacient)

-Kto je tu šéfom - vy či ja?!

-Naozaj..

-Vy ste číslo 3817?!

Hluchý prikývne.

-Tak vy idete domov zajtra!

Hluchý zmĺkne. Pridá sa k slepému.

-Chcú nás zabiť: zabijú nás,- povie po chvíli.

-V tom je rozdiel,- zaoponuje urazený slepec.

-Môžem jedať na rozdiely, keď som raz po smrti.

-Výstižnejšie by bolo: po živote. Smrť, rovnako ako narodenie, je bez ohľadu na svoj dopad bezvýznamným momentom v porovnaní so svojimi dôsledkami. Predpoklad, že nás chcú zabiť nemusí vôbec mať čo spoločné s uskutočnením toho zámeru. Tak ako aj to, že nás zabijú s tým, či to chcú alebo nechcú urobiť.

-Každého život smeruje k naplneniu.

-Skôr k vyprázdeniu. Ja som ho tam nenasmeroval.

-To je fyziologická dispozícia.

-A sme tu, kde sme boli.

-Kde budeme.

-Zostaneme. Naveky. A len.

Sestra s ošetrovateľom odchádzajú.

-A ja, sestra?- hodí slepec hrach na chrbát odchádzajúcej. -Kedy ja? Kedy ma už konečne pustíte domov? Kedy budem na rade ja?!

-Vý?- prskne sestra letom-svetom, pri otočke o 360 stupňov aj niekoľko málo minút. -Nebuďte blázon, vý si u nás ešte poležíte! Pokračuje v čom začala: v odchode. Končí, kde začala.

Ošetrovateľ prikývne, otvorí ústa akoby chcel niečo dodať, ale zháči sa, mávne rukou a nasleduje jej kroky.

Sestra teda odchádza, jej plným pozadím ťažko skúšaná sukienka mizne v tme. Sandálami klopká v tanečnom rytme nekonečného času.

ZARADA STARŠÍCH

Červená prejde do zelenej, späť sa už konečne nevráti. Zelená. Svieta zelená.

Nahlas

-Jožo?

-No?

-No ahoj!

-No čau!

-No čáu!

-No serus!

4 3

-Dávno som ťa nepočula!
-Ani ja teba.
-Kokotsky tu počúť, ale neváď. Telefón keby mi tu zvonil, vôbec nepočúť.
-Tak lebo ho treba nastaviť ná.. vyššiu hlasitosť.
-Nie kvôli tomú.. V obúvačke vôbec mi nezvoní.
-Treba ho nastaviť na vyššiu hlasitosť.
-Už je úplne na úplne na maximum, si predstav, a vôbec to nepočúť.
-Zaujímavé.
-Zaujímavé. Zobral si si veci do práce..
-Hm. Zobral.
-Hmm, pekne vyzeráme. Odišiel si bez pozdravu, pekne vyzeráme.
-Spala si ožratá.
-Áhá, no šak jasné. Ponožky smrdiace mi tu vutŕčajú zo skrine..
-Aha.
-Tu sa na mňa usmievajú..
-Môžeš si k nim čuchnúť, voňajú, zlatá moja.
-No jasné, normálne mi tu.. No kedy prídeš?
-Hm. Nikdy.
-Poď už domov, Jožo.
-Kdeže, zlatá moja.
-Póď.
-Ne.
-Prečo ne?
-Už to nemienim ďalej trpieť.
-Nemôžem bez teba byť!
-Ďhm, ani ja bez teba, no ale to na veci nič nemení.
-Póď, zlato.
-V žiadnom prípade.
-Prečo?
-Hovorím, už to nemienim ďalej trpieť.
-Ani ja ďalej nemôžem teba trpieť.
-Mhm.
-Póď.
-Nie, nie.

44

-Nie, teraz vážne rozprávam: Teraz vážne rozprávam.

-Aj ja vážne rozprávam.

-No. A ty prečo nie?

-Mám prácu.

-Akú?

-Cvičím.

-A keď docvičíš?

-Mám ďalšiu prácu.

-Strašne ťa prosím, prídi.

-Hm.

Memento mori

Náš hluchý pacient sa usadí na stoličke; červená plyšová opica si mu sadá na kolená. Hluchovravec má v pravom uchu lievik, pravou rukou ovláda opicu, ktorá do zozelenalého ticha rozpráva jeho pravým kútikom úst.

-Hádzam, že by som sa aj postavil na vlastné,- prerečie atrapa ľudského bratranca.

-Aj keby si sa postavil na hlavu,- odsekne jej pán.

-No ale ja už musím ísť. Naozaj. Tešilo ma.

-Pochybujem.

-Chybujem. Chyboval som: odchádzam.

-Nech sa páči.- Preloží si bruchovravec nohu cez nohu a privrzne tým opičiemu zradcovi nohy.

-Mne sa to nejak nechce páčiť. A aj keby sa mi chcelo: mám toho až-až - po krk, čo po krk! - po uši, čo to vravím! - vyše hlavu!

Hluchý pán dlaňou odmeria výšku svojho zverenca od jeho temena po svoju hrud': -No ja toho mám asi po krk.

-Veď tebe o ten krk vždy išlo. Nevieť žiť pod takýmto tlakom.

Maj sa.

-Čóóó?!- nervózne kričí bruchovravec za odchádzajúcou opicou.

-Nič. Vlastne - to je všetko.

Nepriepustná, hrubizná opona sa dvíha. Najprv

45

vidieť iba nohy. Pajáci sa klaňajú. Prázdne hľadisko povstáva zo zeme, aby ohlušujúcim tichom opäť raz privítalo divákov ignorantského divadla. Babky uvádzačky usmerňujú.